

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ Önkéntes Stratégiája

Készült az EFOP-1.5.3-16-2017-00069 projekt keretében a Regionális Humán Innováció Képzési Nonprofit Kft közreműködésével.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFÉKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

BEVEZETÉS	3
1. HELYZETFELTÁRÁS	4
1.1. Térségi áttekintés - Lenti és térsége	4
1.2. Jogi háttér	5
1.3. Országos áttekintés - az önkéntesség helyzete Magyarországon	5
1.4. A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ bemutatása, szervezeti felépítése	8
1.4.1. A Kolping mozgalom időszerűsége, Adolph Kolping iránymutató személyisége és a Kolping Mozgalom kialakulása Magyarországon	13
1.5. Az önkéntesség szerepe és helye a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ szervezetében	14
2. STRATÉGIA	17
2.1. Küldetés	17
2.2. Jövőkép	17
2.3. Célterületek	18
2.3.1. Az önkéntesség kultúrájának fejlesztése és attitűdfejlesztés	18
2.3.2. Speciális célcsoportok bevonásának támogatása, a hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése, a társadalmi kohéziót erősítő önkéntesség fejlesztése	22
2.3.3. Az önkéntességre nevelő, ösztönző rendszer kialakítása	23
3. ÖNKÉNTES FOGADÓ STRATÉGIA 2019-2030 ÉS AKCIÓTERV A 2019-2021 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA	23
3.1. A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ önkéntességhez kapcsolódó céljai és tevékenységek kapcsolatrendszere	23
3.2. Általános működéshez kapcsolódó önkéntesség megszervezése	24
3.3. MINTAPROJEKT CSALÁDI NAPOK	25
3.4. MINTAPROJEKT ISMERD MEG A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HÉTKÖZNAPJAIT!	31
3.3. MINTAPROJEKT - KÖZÖSEN, ÜGYESEN	37
4. ÖSSZEGZÉS	42

BEVEZETÉS

Önkéntességhez kapcsolódó céljainkat csak úgy érhetjük el, ha biztosítjuk, hogy az önkéntesek és a fizetett alkalmazottak együtt dolgozzanak, megosszák tudásukat, tehetségüket és támogassák egymást. E cél mentén a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ önkéntes stratégiája biztosítja a keretet az önkéntes lehetőségek fejlesztéséhez, valamint hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzeti Önkéntes Stratégiában is foglalt célok elérhetővé váljanak, az azokhoz kapcsolódó intézkedéseket, lépéseket pedig intézményi szinten is megvalósíthassuk.

Kiemelt feladatunk, hogy az önkéntességet, és a közérdekű önkéntes tevékenység megítélését, elfogadottságát javítsuk, széles körben bemutassuk, ismertessük, és az önkéntes segítséggel megvalósult programokat, eredményeket megmutassuk a nyilvánosságnak, ezzel is bizonyítva e tevékenység fontosságát, és alapvető társadalmi igényét, szerepét. Mivel az önkéntességben jelentős humánerőforrás tartalékok vannak, a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ működési területén indokolt, hogy elkészüljön egy saját önkéntes stratégia, mellyel rövid- és hosszú távon is víziót vázolhatunk fel tagjainknak és a társadalom valamennyi szereplőjének.

A stratégia önmagában nem elég e társadalmi üzenet elindításához, csupán egy iránymutatás, egy vonalvezetés, amely megkönnyíti ennek folyamatát. Szükség van hozzá olyan emberekre, akik úgy gondolják, hogy a civilek együttműködésével, valamint különböző szektorok - vállalkozói, intézményi, civil, kormányzati - összefogásával innovatív megoldások jönnek létre, amelyek különböző társadalmi csoportok mellett összességében minden ember számára jótékony hatással bírnak.

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ a szervezet céljaihoz igazodva, közösségfejlesztő, társadalmi szemléletformáló, az integrációt és esélyegyenlőséget célzó önkéntes programokkal erősíti meg a szervezet önkénteseket fogadó mechanizmusát. A stratégiában kifejtett célok és mintaprojektek célja, hogy az intézménynek legyen alkalmanként és gyakori jelleggel segítő önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos csapata, hiszen így a szervezet törvényileg és hitvallásában is rögzített feladatait magasabb színvonalon tudja majd megvalósítani.

1. HELYZETFELTÁRÁS

1.1. Térségi áttekintés - Lenti és térsége

Zala megye a Dunántúl délnyugati részén található, mintegy 3 784 km² területe, határos Horvátországgal, Szlovéniával, Magyarországon belül Vas-, Veszprém- és Somogy megyével. A megye nagy része a nyugat-dunántúli peremvidékhez sorolt Zalai-dombsághoz tartozik, északon egy keskeny területe Vasi-hegyhát vidékére, illetve délen a Dunántúli-dombvidékre nyúlik át, a Keszthelyi-hegység pedig a Dunántúli-középhegység része.

A megyét közigazgatás szempontjából Keszthely, Zalaszentgrót, Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Letenye, Lenti járás alkotja.

A Lenti járás 48 településének lakónépessége közel húszezer fő. A kis és közepes méretű községek, települések alacsonyabb szintű erőforrásai nem teszik lehetővé, hogy a közszolgáltatások minden egyes, kötelezően előírt formáját önállóan működtetni tudják, valamint a szükséges ellátási rendszereket megszervezzék, így ezt többnyire társulások formájában valósítják meg. A járás gazdasági, közlekedési, kulturális, oktatási és egészségügyi központja Lenti.

A járás területéről a felsőfokú képzésbe járók tanulmányaik befejezése után csak kis számban térnek vissza a térségbe, de jellemzően még Zala megyébe is mindössze töredékük jön haza, ezért kiemelt cél a felsőoktatásban tanuló térségi diákok „elköteleződésének” segítése, akár bizonyos mértékű lokálpatriotizmus megalapozása, továbbá a felsőoktatási intézmények bevonásával és érzékenyítésével a térség népszerűsítése.

A nappali rendszerű, egész napos közoktatási tevékenységekhez a bejárás megoldott, jellemzően közösségi közlekedési szolgáltatások (ÉNYKK-autóbuszok) igénybevételével, de a szakköri, iskolán kívüli tevékenységek esetében az eljutás az egyes rendezvények, szakkörök helyszíneire már problémát jelenthet.

A szociális ellátások terén az előregedő Lenti járás területén meghatározó és feltétlenül szükséges feladat az idősellátás megszervezése. Szinte minden településen elérhető az étkeztetés és a házi segítségnyújtás rendszere. A szociális ágazat a járásban állandó humánerőforrás-hiánnyal küzd, az elvárt képzettségek biztosítása nehézkes, a szociális szféra alulfinanszírozottsága miatt gyakori a képzettek esetében a pályaelhagyás, a nővérek a jobban fizető kórházi állásokba mennek el dolgozni, vagy külföldön vállalnak munkát. A bentlakásos idősellátás a járásban is kapacitásproblémákkal küzd, az ellátottak létszámát meghaladja a várólistán lévők létszáma.

A KSH 2011. évi adatai szerint Lenti és Letenye járásban 477 fogyatékos él (fogyatékos támogatásban részesülők száma), de ha az összes támogatási formát figyelembe vesszük ez a szám eléri a 952 főt, tehát a lakosság 2-3 %-a érintett valamilyen fogyatékosággal. ¹

¹ Megalapozó Dokumentum: „A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ alapszolgáltatásainak fejlesztése Lenti Kistérségben” című pályázathoz (2015)

A térség szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, családsegítő szolgáltatásai közül kiemelendő a támogató szolgáltatás. A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Támogató szolgáltatást a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ biztosít. Ellátási területe Lenti és Letenye járásból Bázakerettye, Csörnyeföld, Lisperzentadorján, Muraszemenye és Szentmargitfalva települések közigazgatási területe.

Ugyancsak fontos szerepet tölt be a szervezet tevékenységében a fogyatékosok nappali ellátása, mely Lenti és Letenye járás területéről fogadja az ellátást igénylő személyeket.

A közművelődés és kultúra területén a szolgáltatások megszervezésében Lenti élen jár.

A települések kulturális életében meghatározó szerepet játszanak a civil szervezetek. Tevékenységüket általában 1-1 rendezvényhez, vagy tematikus feladatok mentén fejtik ki. A nonprofit szféra kiegészíti az önkormányzatok által biztosított humánszolgáltatásokat, de a jelentkező hiányok betöltését nem tudják megoldani (felkészültség és szakemberhiány miatt). Figyelemre méltó, és kihasználni érdemes lehetőséget biztosít azonban az, hogy a térségben a regisztrált nonprofit szervezetek aránya jelentősen meghaladja a megyei, a régiós és az országos átlagot egyaránt. Ez egy olyan erőforrás, amely az előregedő, hátrányos helyzetű lenti járásban kitörést biztosíthat.

Az életminőség javításához elengedhetetlen a rendszeres szűrővizsgálatok megszervezése, vagy az azokat magába foglaló egészségnapok szervezése az adott településen. Ha ez nem megoldható – a település lakosság száma nem éri el a 300 főt –, akkor ehhez szervezett utaztatás biztosítása szükséges. Jelentős igény mutatkozik az egészséges táplálkozásra ösztönző és a rendszeres testmozgást támogató programok szervezésére is.²

1.2. Jogi háttér

A törvénynek (2005. évi LXXXVIII. Törvény a Közérdekű önkéntes tevékenységről (Köt)) köszönhetően megkerülhetetlen témává vált az önkéntesség. A törvény a mellett, hogy jogi értelemben vett státuszt adott az önkénteseknek, számos anomáliát megszüntetett (pl. az önkénteseknek nyújtott költségtérítés adó és járulékmentessége) és általa széles körben vált ismertté és elfogadottá az önkéntes tevékenység haszna a társadalom és az egyének szintjén.³

1.3. Országos áttekintés - az önkéntesség helyzete Magyarországon

Az önkéntes tevékenység hagyománya Magyarországon hosszú múltra tekint vissza. Az önkéntesség kultúrája a két világháború közötti időszakban is számottevő volt. Az utána következő időszak kötelező

² Helyi Emberi Erőforrás Fejlesztési Terve - EFOP 1.5.3. -16

³ <http://www.onkentes.hu/cikkek/nemzeti-onkentes-strategia>

- vagy nem kötelező, de elvárt -, ideológiailag átszínezett ingyenmunkája (pl. kommunista szombat) azonban teljesen más irányba vitte az önkéntes tevékenységek megítélését. A közép- és kelet-európai volt szocialista országok jó példái annak, hogy az önkéntességet milyen jelentős mértékben befolyásolják politikai és társadalmi hagyományok. A kommunista örökség kedvezőtlen alapot teremtett az önkéntesség kultúrájának kifejlődése szempontjából, s ez a rendszerváltást követően is éreztette hatását. A társadalmi és humanitárius feladatok önkéntes végzése a demokráciák egyik komoly hajtóereje, amely összefügg a helyi kezdeményezésekkel is, ezért számos nyugat-európai országban az önkéntesség elősegítése, szervezése állami törekvés.⁴

A 2012-ben megalkotott és életbe lépett Nemzeti Önkéntes Stratégia egy kilencéves, egészen 2020-ig terjedő időszakot határozott meg a cél elérésére, hogy a „magyar állampolgárok körében felhívja a figyelmet a társadalmi felelősségvállalás és azon belül az önkéntesség európai és magyar jelentőségére, továbbá lehetőségére.”

Kiemelt célként jelölte meg, hogy a stratégia által az önkéntes tevékenység nemcsak a társadalmi, hanem a gazdasági területeket is behálózza, kiemelve a szociális, sport, érdekvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi területeket. Megjegyzi, hogy fontos az magyar önkéntesség elterjesztése mellett nemzetközi önkéntes kapcsolatok kialakítása is, ezzel presztízst szerezve és további lehetőségeket megnyitva.

A Nemzeti Önkéntes Stratégia több javaslatot is megfogalmaz:

1. Az önkéntesség kultúrájának fejlesztése és attitűdfejlesztés

A cél többek között az, hogy Magyarország felzárkózzon azon EU-s országok mezőnyébe, ahol már fiatal kortól megkezdődik az önkéntességre nevelés. Fontos, hogy az önkéntesség valamennyi korosztály számára közvetítse a társadalmi felelősségvállalás és közösségi szerepvállalás fontosságát, és lehetőséget adjon kompetencia-készségek kialakítására és fejlesztésére. Megjegyzi, hogy az önkéntes tevékenységet körülölelő negatív jelzők és társadalmi üzenet is pozitívabb üzenetet kapjon.

2. Speciális célcsoportok bevonásának támogatása

Korábbi kutatások alapján nagy aránytalanság tapasztalható a magyarországi önkéntes munkát végzők korcsoporti eloszlásában. Bár az önkéntes tevékenység valamennyi korosztály számára elérhető és végezhető tevékenység, a fiatalok, a felnőttek és az idős generáció mellett kiemelt fontosságú a speciális csoportok, így például a kisgyermeket nevelő anyák, vagy egészségi gondokkal küzdő nyugdíjasok bevonása is ezekbe a tevékenységekbe.

3. A hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése, a társadalmi kohéziót erősítő önkéntesség fejlesztése

⁴ Nemzeti Önkéntes Stratégia

Kiemelendő cél a munkanélküliek, alacsony iskolázottságúak, kisebbségi csoportok tagjainak bevonása a magyarországi önkéntes tevékenységekbe, hiszen amellett, hogy az önkéntesség segíti az integrációs folyamatokat és új szociális kapcsolatok kialakulását, egyúttal csökkenti az előítéletek kialakulásának lehetőségét, önismeretfejlesztési, készségfejlesztési hatásai vannak, erősíti az egyén társadalmi jelenlétét. Az önkéntes munka által új, biztos jövedelmet nyújtó munkahely megszerzésére is nagyobb esély van.

4. Az önkéntességre nevelő, ösztönző rendszer kialakítása

A következő generációk tagjainak minél korábban, minél fiatalabb korban lehetőséget kell adni a társadalmi szerepvállalás e formájára. Fontos az oktatási kezdeményezések felkarolása és erősítése. A stratégia üdvözli az iskolai közösségi szolgálat bevezetését - hangsúlyozva az önkéntesség két formája közötti különbséget -, valamint azzal a szándékkal is egyetért, hogy a felsőoktatási kreditrendszerben az önkéntes tevékenységet elismertethessék. A stratégia kiemeli, hogy fiatal korban nagyobb mértékű szociális érzékenység jellemző, ezáltal ez lehet egy kiugrási terület az önkéntesség minél szélesebb körű elterjesztésében.

5. Az önkéntesek felkészültségének fejlesztése

Legfőképp a képesség és az információ hiánya okozza az önkéntességről kialakult negatív asszociációkat - ezt elkerülendő fontos az önkéntesek fejlesztése és felkészítése, hogy tevékenységüket maximálisan tudják elvégezni.

6. Fogadó szervezet és intézmények bekapcsolása

A stratégia kiemelten kezeli az állami intézményekben az önkéntesek szerepvállalásának növelését olyan területeken, amelyek az emberek jólétét segítik, és a munkához nem feltétlenül szükséges szakmai háttér és tudás. Ezáltal attitűdváltozás elérése a cél, amely - főleg szociális és egészségügyi intézményeknél - lenne számottevően fontos, ugyanakkor ezek az intézmények nem elég rugalmasak és nincsenek felkészítve nagyobb számú önkéntes fogadására. A szociális és egészségügyi intézmények szolgáltatás- és kapacitásbővítését önkéntesek segítségével is elérhetik olyan területeken, amelyek inkább jóléti és közérzeti, és a helyi közösség épülését célozzák.

7. Önkéntességet támogató jogszabályi környezet kialakítása

Cél egy olyan jogszabályi környezet kialakítása, amely az európai normák biztosítása mellett átfogó és középtávú szabályozást nyújt mind az önkéntesek, mind az önkéntest fogadó szervezetek, intézmények számára. Szükséges az is, hogy az önkéntesség ne csak a 2005-ös, esetleg frissítésre szoruló önkéntes törvényben jelenjen meg, hanem több terület szabályozási környezetében is.

8. Támogató infrastruktúra fejlesztése

Cél, hogy az önkéntességgel kapcsolatos ismeretek minél szélesebb körben terjedjenek, a hazai intézményi struktúra segítségével lehetőség szerint több társadalmi csoport érintésével. Fontos a hazai és külföldi jó példák, önkéntes programok adaptációja, valamint az önkéntesek

munkájának elismerését szolgáló jutalmazó rendszer bevezetése, amellett, hogy a magán-; és közszféra szereplői közösen, együttműködve segítsék az önkéntesség elterjesztését munkavállalók és környezetük körében.

9. Szektorok együttműködésének támogatása

A stratégia kiemeli, hogy a civil és más ágazatok közötti kapcsolatok erősítésével, úgynevezett vállalati önkéntes programok és társadalmi felelősségvállalási programok keretében tovább segítsék az önkéntesség fontosságának hangsúlyozását, az kooperációt erősítve és új kötetlékeket kialakítva.

10. Adatok gyűjtése, kutatás (naprakészség biztosítása)

Fontos, hogy a magyarországi önkéntességről minél több adat rendelkezésre álljon, hogy új módszertanokat alkalmazva, szélesíteni lehessen az önkéntes munkát végzők körét. Ehhez szükséges további kutatás és adatgyűjtés.

11. Önkéntesség presztízsének emelés

A stratégia víziója egy olyan Magyarország, ahol az önkéntesség elismert és értékes tevékenységnek számít, ezáltal az önkéntesek száma folyamatosan növekedő tendenciát mutat és az önkéntesség, mint a társadalmi szerepvállalás jelentősége emelkedik, így biztosítva az emberek hatékony szemléletformálását.

A Nemzeti Önkéntes Stratégia céljait és vízióit követve szükséges a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ önkéntes stratégiájának kialakítása is, hiszen az intézmény belső szervezetfejlesztésével országos szinten támogatni tudja az önkéntesség szerepének növelését, egyúttal saját humán erőforrását bővíti és tevékenységi körét szélesíti.

1.4. A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ bemutatása, szervezeti felépítése

Intézményünk fenntartója a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia felügyelete alatt működő egyházi jogi személy.

A KOSZISZ szociális ágazata 14 helyszínen működtet támogató szolgálatot és 6 központban üzemeltet alap vagy szakosított szociális ellátást. Zala megyében 5 központban biztosít támogató szolgálatot (Letenye, Keszthely, Zalaszentgrót, Zalaegerszeg, Lenti), de egyedül a lenti intézményünk biztosít integrált ellátást, amely a támogató szolgálat mellett fogyatékosok nappali ellátását és fejlesztő foglalkoztatást is végez. A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ 3 alapszolgáltatása közül a támogató szolgálatunk Lenti járás és Letenye járás 5 településén, a nappali ellátásunk Lenti és Letenye járás területén, a fejlesztő foglalkoztatás Zala megyében élő fogyatékos személyeinek ellátási igényeit elégíti ki.

2011. június 6-án kezdte meg működését a Lenti és környéke szociális ellátásában és szolgáltatásaiban hiánypótló és elengedhetetlenül fontos munkát végző intézményünk, a Kolping Támogató és

Foglalkoztató Központ. Intézményünk központját a Dr. Hetés Ferenc Szakorvosi Rendelőintézet épületében alakították ki akadálymentes, felújított, modern környezetben.

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ által ellátott feladat azért rendkívül fontos, mert a működési területén több mint ezer fő küzd fogyatékkal. Egészségi problémájuk, akadályoztatottságuk azonban nem csak őket érinti közvetlenül, hanem családjaikat is, akik azért, hogy az anyagi hátteret biztosíthassák családjaik számára, sok esetben bentlakásos intézményben kénytelenek elhelyezni fogyatékkal élő rokonaikat. Központunk minden hétköznap reggel 7 óra és délután 17 óra között tart nyitva, így az általánosnak tekinthető munkaidőben, a lakossági igényeknek megfelelően nappali ellátást tudunk biztosítani a fogyatékkal élők számára, akik ilyen módon családi környezetben maradhatnak.

Az intézmény szolgáltatását illetően: A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. Évi VI. tv.; A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet; a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II.17.) Korm.rendelet; a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm.rendelet; valamint a vonatkozó szociális jogszabályok alapján személyes gondoskodást nyújtó, szociális alapellátási feladatokat biztosító szociális intézmény /nappali ellátás, támogató szolgálat/; a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. alapján a fogyatékos személy önálló életvitelét elősegítő, a mindennapi szükségletei kielégítését célzó - személyes közreműködés által megvalósuló – szolgáltatás.

Intézményünk feladata és célja tehát a fogyatékos személyek nappali ellátása, támogató szolgáltatás nyújtása és fejlesztő foglalkoztatás biztosítása.

A fogyatékosággal élő emberek elsődlegesen annak érdekében veszik igénybe a szolgáltatásunkat, hogy az megkönnyítse egyes közszolgáltatások igénybevételét (pl. egészségügyi intézménybe, közszolgáltató irodájába, közintézményekbe szállítás). Így, a lenti támogató szolgálatunk rendszeresen szállít fogyatékos gyermekeket az oktatásukat végző Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény.⁵

Fogyatékos személyek nappali ellátása:

A fogyatékos személyek számára nyújtott nappali ellátás a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését és a közoktatás keretébe nem tartozó nevelést állapotuknak és fogyatékoságuknak megfelelően, a jogszabályokban meghatározott formában és keretek között.

⁵ Megalapozó Dokumentum: „A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ alapszolgáltatásainak fejlesztése Lenti Kistérségben” című pályázathoz (2015)

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

Az 1/2000 SzCsM rendelet szerint a nappali ellátást biztosító intézmény feladatai:

- Az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatás nyújtása.
- Közösségi programok szervezése, hely biztosítása a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, annak biztosítása, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.
- szabadidős programok szervezése, szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, hivatalos ügyek intézésének segítése, munkavégzés lehetőségének szervezése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése.
- Speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése.
- Az intézmény által nyújtott egészségügyi ellátás körébe tartozik a felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása, valamint a mentális gondozás.
- Fogyatékos személyek nappali intézményében három éven aluli gyermek nem gondozható.
- Fogyatékos személyek nappali intézményében nem gondozható az a személy, aki veszélyeztető magatartást tanúsít, vagy orvosi ellátást és állandó ápolást igényel.
- Az a gyermek sem gondozható fogyatékosok nappali intézményében, aki a gyógypedagógiai nevelésre, oktatásra alkalmas és felvétele, elhelyezése a korának, állapotának megfelelő nevelési, oktatási intézményben biztosítható. Nem vonatkozik ez a tilalom a tanköteles és a tanítási év során nevelési, oktatási intézményi ellátásban részesülő fogyatékos gyermek tanítási szünet idején történő ellátására.
- Fogyatékos személyek intézményébe az ellátottakat csak próbaidővel lehet felvenni. A próbaidő tartama három hónapnál hosszabb nem lehet.
- A fogyatékos személyek nappali intézményében hat-nyolc fős gondozási csoportot kell kialakítani. A gondozási csoportok kialakítása során figyelemmel kell lenni az ellátást igénybe vevők életkorára és fejlettségi szintjére.
- A fogyatékos személyek nappali intézménye az ellátást igénybe vevők számára egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozást szervez.

Támogató szolgáltatás:

A fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A Támogató Szolgálat feladatai és hatásköre a szociális törvény 65/C § (3) bekezdése értelmében:

- Az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése).
- Általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása.
- Információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.
- Jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása.
- Segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális önszorgító csoportokban való részvételükhöz.
- Az egyes szociális alapellátási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan.
- A segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, közösségi, kulturális, szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása.
- A fogyatékos személy munkavégzését, a munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.
- A Támogató Szolgálat tevékenységének az ellátási területen élő valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személy segítésére ki kell terjednie.

Fejlesztő foglalkoztatás:

A fejlesztő foglalkoztatás célja a gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre vagy a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre. A fejlesztési jogviszonyban történő foglalkoztatás célja az ellátott testi és szellemi képességeinek, valamint a munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése.

A fejlesztő foglalkoztatás feladatai és hatásköre:

- A fejlesztő foglalkoztatás keretében csak olyan feladatot végezhet az ellátott, amelyet egészségi állapota és szellemi képességei alapján tartósan és folyamatosan képes ellátni.
- A fejlesztő foglalkoztató köteles folyamatos felügyelet mellett biztosítani - az ellátott speciális szükségleteinek megfelelően - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi, szakmai és műszaki feltételeit.

- Ha a fejlesztő foglalkoztatás munkaviszonyban történik, az ellátott - a fiatal munkavállaló kivételével - havi munkaidőkeretben, egyenlőtlen napi munkaidő-beosztással is foglalkoztatható.
- Ha a fejlesztő foglalkoztatás munkaviszonyban történik, annak során a 16. életévét betöltött személy foglalkoztatható. Az Mt. 192. § (2) bekezdésétől eltérően a munkaviszony a fejlesztő foglalkoztatás időtartamára meghosszabbítható. A munkavállaló rendkívüli és többműszakos munkavégzésre, ügyeletre, készenlétre nem vehető igénybe, a napi munkaidő a 8 órát, illetve a heti 40 órát nem haladhatja meg. Ha a munkavállaló napi munkaideje a négy és fél órát meghaladja, részére legalább 30 perc munkaközi szünetet kell biztosítani.

Az intézmény működési területe az általa végzett feladatonként kiterjed:

Fogyatékos személyek nappali ellátása: Zala megye, Lenti kistérség, Letenye kistérség

Támogató szolgáltatás: Zala megye, Lenti kistérség, Letenye kistérségen belül Bázakerettye, Csörnyeföld, Lipeszentadorján, Muraszemenye és Szentmargitfalva községek közigazgatási területe

Fejlesztő foglalkoztatás: Zala megye közigazgatási területe

Az ellátottak körét a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. Évi III.tv. határozza meg.

A fogyatékosok nappali ellátásának az engedélyezett férőhelyeinek/ellátható személyeinek száma 25 fő, a fejlesztő foglalkoztatásban foglalkoztatható személyek száma 45 fő, a támogató szolgálat feladatmutatója 9422 feladategység.

Intézményünk, a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ feladatainak ellátását helyi szinten 11 fő végzi. Az intézmény vezetése az intézményvezető feladata. Ő képviseli az intézményt, felel az intézmény működéséért és gazdálkodásáért; tervezi, szervezi, irányítja és ellenőrzi a szakmai és gazdasági működést, munkáltatói jogokat gyakorol. Gondoskodik az intézmény szabályzatainak meglétéről és alkalmazásáról, előírt feladatok ellátásáról; kapcsolatot tart szakmai szervezetekkel, intézményekkel. Távolléte esetén kijelölt munkatárs végzi az intézményvezető-helyettesi feladatokat.

A foglalkozásokat terápiás munkatársunk irányítja, aki megtervezi a foglalkoztatások rendjét, idejét és tartalmát. Őket segítik szociális gondozóink, akik az ápolási és gondozási feladatokat is ellájtják. A fejlesztő foglalkozásban résztvevő személyek munkájukat a koordinátorunk és a segítőink irányításával végzik, feladataik ellátását a munka-és szervezetpszichológusunk, gyógypedagógiai és mezőgazdasági tanácsadónk segíti. Emellett fejlesztő gyógypedagógussal, zeneterápiás pedagógussal és gyógytornással megbízási szerződésünk van feladatellátására.

Központunk a fenntartó által jóváhagyott éves költségvetés alapján működik, részben önálló gazdálkodó intézményként.

Intézményünk programok szervezésével is igyekszik a fogyatékkal élőket segíteni és támogatni: a gyógypedagógiai foglalkozások mellett lovasterápia, kézműves- és irodalmi foglalkozások és

háztartásvezetési gyakorlaton való részvételre is van lehetőség. Fontosak azok a programok is, amelyet a nem fogyatékkal élők is látogathatnak: 2019 májusában esélyegyenlőségi napot és sportrendezvényt, valamint adománygyűjtő bált tartottunk ("Szívvel-lélekkel a fogyatékosokért"), az őszi időszakra pedig "Tehetséges vagy, mutasd meg" elnevezésű szabadtéri játékos, sportos rendezvényt, szüreti programot és idősök napját tervezünk. Az évet téli találkozóval zárjuk, melyet a fogyatékos emberek világnapja alkalmából szervezünk meg.

Intézményünk folyamatos kapcsolatban van kistérség polgármesteri hivatalaival, körjegyzőségeivel, annak érdekében, hogy a településen zavartalanul tudja biztosítani a szolgáltatásokat. Együttműködési megállapodásban állunk Lenti Város Hivatalos Gyámjával, mivel több ellátott is gondnokság alatt áll. A KOSZISZ valamennyi szociális és oktatási intézményével kapcsolatot tartunk fenn.

Szoros a munkakapcsolat a Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyel a fejlesztő és gyógypedagógiai foglalkozás szervezése kapcsán. A Zala Megyei Szivárvány Egyesített Szociális Intézmény Magyarszerdahelyi intézményével és Muraszemenyei telephelyével.

A Vakok Állami Intézetével rehabilitációs szolgáltatást nyújtó hálózat hatékony működésének elősegítése érdekében kötöttünk együttműködési megállapodást.

A Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Lámfalussy Sándor Szakképző Iskolájával szoros kapcsolatot építettünk ki. Több közös rendezvényünk és programunk volt, melynek lebonyolításában sokat segítettek a diákok és a pedagógusok egyaránt.

Jó kapcsolatot ápolunk a kistérségben működő szociális és egészségügyi szolgáltatást nyújtó szervezetekkel, önkormányzati tisztségviselőkkel, az Idősügyi Tanáccsal Zala Megyei Mozgáskorlátozottak Egyesületével, a Plébániai Hivatallal. Együttműködünk a Mozgáskorlátozottak Lenti Egyesületével. Az egyesület számára lehetőséget biztosítunk az intézményben a tagsági összejövetelek megtartására.

Kapcsolatban állunk a szlovén Lendvai Szociális Foglalkoztatóval valamint a Lendvai II. számú Általános Iskolával. Több közös rendezvényen veszünk részt, rendszeresen látogatjuk egymás intézményeit.⁶

Összességében megállapítható, hogy szervezetünk kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkezik, hogy működésével mind teljesebb életet biztosítson a fogyatékos személyek számára.

1.4.1. A Kolping mozgalom időszerűsége, Adolph Kolping iránymutató személyisége és a Kolping Mozgalom kialakulása Magyarországon

Magyarországon a politikai változások nyomán a társadalom és a gazdaság mélyreható átalakulásban van. Az állampolgároknak személyes felelősséget vállalva tevékenyen kell közreműködniük a társadalom megújításában. Ehhez határozott értékítéletre van szükség, s ez megköveteli az azonos

⁶ Megalapozó Dokumentum: „A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ alapszolgáltatásainak fejlesztése Lenti Kistérségben" című pályázathoz (2015)

felfogású emberek összefogását, továbbképzését és kezdeményezőképességét. A Kolping-mozgalom egyik legfontosabb feladata, hogy tagjaival egyre mélyebben megismertesse a keresztény értékeket, és ezáltal tettekre serkentsen őket. Ebben alapvető útmutatás Kolping Adolf életpéldája és műve, valamint a katolikus társadalmi tanítás.

Kolping Adolf mint kölni egyházmegyes katolikus pap 1849-ben indította el mozgalmát. Teológiai tanulmányai és pappá szentelése előtt iparosként a cipész szakmában dolgozott. Fialtal káplánként személyes küldetését abban ismerte fel, hogy a nyomasztó szociális problémák enyhítésére szentelje életét. A katolikus legényegylet megalapításával a fiatalokat ki akarta vezetni az elszigeteltségükből, életük sikeres megoldásához kívánt segítséget nyújtani közös művelődés és önszegélyezés megszervezésével. Célja elkötelezett keresztények nevelése volt, akik képesek felelősen helytállni a családi életükben, a hivatásukban és a társadalomban. Meg volt győződve arról, hogy a társadalmi bajokat csak a keresztény elvekhez való visszatérés által lehet enyhíteni és megoldani. Szándéka szerint a kereszténységet életszerűen és bátran bele kell vinni a gyakorlati életbe.⁷

1.5. Az önkéntesség szerepe és helye a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ szervezetében

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ közösségi és webes felületeit, valamint sajtómegjelenéseit, beszámolóit vizsgálva több olyan területet is azonosítottunk szakértő segítségével, melyeken az önkéntesség (valamint az ettől elválasztva kezelendő iskolai közösségi szolgálat is) könnyedén megjeleníthető, ezzel elősegítve a szervezetfejlesztést, a programok szervezését és az intézményünk által kitűzött célok megvalósítását. A stratégiaalkotás hozzájárulhat egyben ahhoz is, hogy tevékenységünk fiatalokat is elérjen, későbbiek folyamán pedig bevonjuk őket a munkánkba, így rövid- és hosszú távon is integrációs folyamatokat elindítva.

Fontos megjegyezni, hogy a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központnak nem elsődleges feladata az önkéntesség és az iskolai közösségi szolgálat megjelenítése az intézményben. Az önkéntesség olyan speciális területét szükséges beépíteni az intézményünk szervezeti struktúrájába, amihez viszont nem csak az intézményi alapelvek, célok adottak, hanem a szakmai tartalmat kínáló és biztosító humán erőforrás is. Mivel a fentebb felsorolt célok, alapelvek és hitvallás több eleme az esélyegyenlőséget és az fogyatékkal élők társadalmi elfogadását, valamint az integrációt tűzte ki célul, az önkéntes tevékenység során is ezeket az elveket kell követni.

Külön önkéntesek vagy iskolai közösségi szolgálatos diákok számára szánt programot nem szervezett intézményünk.

Ugyanakkor érzékenyítő program szervezését több szempontból is alapként kell tekintenünk az önkéntes fogadás, és önkéntes program elindítása kapcsán. Egyrészt ez a fajta programelem biztosítja a nyilvánossággal való kapcsolatteremtés lehetőségét, így lehet megteremteni azt a kommunikációs csatornát, amelyen keresztül elérheti egymást a fogyatékkal élők csoportja más, hétköznapi életet élő

⁷ [Alapítónk Adolf Kolping élte és munkásságának időszerűsége](#)

emberekkel. Másrészt az érzékenyítő programokon keresztül akár közös cselekvésre is tudjuk invitálni őket, ezáltal szintén megvalósul az integráció, és új, közösen előállított érték jön létre.

A stratégia megalkotásánál figyelembe vettük az önkéntesek fogadásához szükséges pénzeszköz- és tárgyeszközállományt, valamint olyan szervezeti keretrendszer és elvrendszer kialakítása fontos, amely mentén meghatározhatók a különböző tevékenységek, szerepkörök. Külön figyelmet kell fordítani a specialitásokra, így hosszabb folyamatokat kell tervezni, és minden téren a szakpedagógusok bevonását kell alkalmazni.

1.6 SWOT analízis

Erősségek (belső)	Gyengeségek (belső)
<ul style="list-style-type: none"> ● Lenti járásban országos átlag feletti a bejegyzett civil szervezetek száma. Intézményünk jól kiépített kapcsolatrendszerrel rendelkezik a megyében és a határokon túl (Szlovénia). ● Intézményünk működési területe a Lenti járás mellett Letenyére is kiterjed. ● Jó partneri kapcsolattal rendelkezünk oktatási intézményekkel, amely elősegíti az iskolai közösségi szolgálatos diákok, valamint fiatal önkéntesek fogadását, valamint az integrációs, esélyegyenlőségi programok szervezését. ● Megfelelő humánerőforrással rendelkezünk a különböző integrációs, önkéntesfogadó programok megvalósításához. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Intézményünk nem regisztrált önkéntes fogadó szervezet. ● A szervezeten belül nincs kialakult önkéntes fogadó mechanizmus és nincs meghatározva az önkéntesek helye a szervezeti infrastruktúrában (alkalmi és eseti jellegű tevékenység). ● Nem jellemző szervezetünkönél a stratégiai gondolkodás az önkéntességről. ● Nem jellemző a senior önkéntes program a szervezetünkben, kevés a minta. ● Intézményünk tevékenységi köre speciális, ezért az önkéntesek bevonása komoly odafigyelést igényelhet.
Lehetőségek (külső)	Veszélyek (külső)
<ul style="list-style-type: none"> ● A nagyszámú idős lakos elősegíti a senior önkéntes program elindítását. ● A Nemzeti Önkéntes Stratégia megalkotásával a kormányzat iránymutatást és támpontokat adott az önkéntesség magyarországi helyzetével kapcsolatban. Több pályázati forrás is támogatja, illetve elősegíti az önkéntességgel kapcsolatos tevékenységeket. ● Az iskolai közösségi szolgálat alapját képezheti a fiatalok bevonásának, így később önkéntesként is segédkezhetnek. ● Társadalmi felelősség vállalás erősödésének köszönhetően egyre több helyen figyelnek a fogyatékosok igényeire. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Előregedő társadalom jellemző a térségben Elvándorló fiatalok, kevesen érkeznek vissza a térségbe a felsőoktatást követően. Csekély megszólítható személy. ● A fiatalok számára a közösségi szolgálat „kötelező önkéntesség”-ként jelenik meg, ezáltal a valódi önkéntesség negatív jelzöt kap. ● Egyes szervezetek, intézmények spórolási lehetőségként tekintenek az önkéntesekre, némely esetben kiváltaná velük a fizetett alkalmazottakat. ● Kevés olyan hely, program van a járásban (lenti kivételével), ahol fogyatékosok részvételével számolnak, számítanak.

2. STRATÉGIA

2.1. Küldetés

Intézményünk, a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ önkéntes stratégiájának megalkotásával egyszerre több, a fogyatékkal élők számára a társadalomban elérni kívánt célt is tudunk érvényesíteni. A befogadással kapcsolatos alapelv, a differenciálás és egységesség elve, a humánus légkör elve, az egyéni bánásmód elve, az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételének elve, az esélyegyenlőség elve és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának alapelve - a célunk az, hogy ezek az alapelvek az integráció fontosságának kiemelésével a nyilvánosság számára is alapként rögzüljenek, és ennek folyamatait az intézményünk által elindított önkéntes programok alapozzák meg.

A támogató szolgáltatásunk célja a fogyatékos emberek teljes jogú és egyenértékű társadalmi részvételének biztosítása, függetlenül a fogyatékoságuk típusától.

Küldetésünk, hogy az önkéntességre és az iskolai közösségi szolgálatban résztvevő diákokra építve elősegítse az intézményünk feladatainak, céljainak elérését. Kiemelten növekedjen a fogyatékos emberek társadalmi befogadása, emelkedjen az olyan programok, események, megmozdulások száma, amely ráirányítja a figyelmet helyzetükre.

2.2 Jövőkép

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ önkéntes stratégiájának megalkotásával, majd az abban foglalt célok elérésével, ott alkalmazott minták segítségével intézményünk nagyobb arányban vonja be alapszabályában rögzített tevékenységeibe a fiatalabb generációk képviselőit.

Rövid távú, egy éven belül elérendő cél, hogy a szervezet által szervezett integrációs programban, oktatási és kulturális intézményekkel, valamint a helyi médiával összefogva, éves szinten minimum 150-200 ember közelebbről is megismerje intézményünk célkitűzéseit és mindennapi működését, valamint programjainkon minimum 10-15 fő, a fiatal generációkból érkező önkéntes segédkezzen.

Középtávú cél az, hogy ötéves távlatban a lenti járásban nagyobb figyelmet kaphasson az intézmény által képviselt esélyegyenlőség, valamint az integrációs munka, annak eredményei és fontossága. Fontos, hogy ezen időszakban alapprogramként jelenjen meg minél több oktatási intézményben az érzékenyítő, integrációs önkéntes és közösségi szolgálatos program. Fontos, hogy ebben az időtávban egy állandó, 20-25 fős önkéntes közösség jöjjön létre, amely intézményünk munkáját segíti. Kiemelten fontos az is, hogy ezek a programok és önkéntes élmények, tevékenységek nagy nyilvánosságot kaphassanak a médiában és a közösségi oldalakon egyaránt.

Hosszú távon, tízéves távlatban már olyan integrációs és esélyegyenlőségi, érzékenyítő programok megvalósításával lehet számolni, amelyeknél az életkorukból adódóan szemléletükben nehezebben formálható fiatal felnőtteket, aktív korúakat és nyugdíjasokat vonja be az intézmény ezekbe a programokba, míg az oktatási intézményeknél tanmenet részét képezi a program. Elvárt eredmény 40-50 fős önkéntes közösség kiépítése. Összességében a cél az, hogy évről-évre, a legfiatalabbaktól az

idősekig haladva folyamatosan, korcsoportonként vonjuk be az önkéntes programba az embereket, így egyre növelve az elért társadalmi bázist, és biztosítani a sikeres integrációt, elfogadást, valamint elősegíteni intézményünk integrációs és esélyegyenlőségi programjai számának emelkedését, önkéntes programszervezők és lebonyolítók által.

2.3. Célterületek

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ önkéntes stratégiájában a célterületek meghatározásakor a Nemzeti Önkéntes Stratégia által kitűzött célterületeket vettük alapul, ezzel egyrészt elősegítve az országos stratégia megvalósítását, másrészt **olyan logikusan egymásból adódó célok mentén indulhat el a stratégia, mely hozzájárul egy sikeres, hosszú távon is megvalósítható önkéntes fogadó program alapjainak lefektetéséhez.**

2.3.1. Az önkéntesség kultúrájának fejlesztése és attitűdfejlesztés

Intézményünknek kiemelten fontos szerepe van abban, hogy az esélyegyenlőséget, integrációt és szemléletváltást, érzékenyítést széles körben népszerűsítse, felhívjuk a figyelmet az ebből adódó lehetőségekre. E tevékenységet egyik legjobb módszerként az önkéntességen keresztül lehet a köztudatba és közbeszédbe beemelni, hiszen így többes célt ér el az intézményünk: az önkéntes akció révén nemcsak a közérdekű önkéntes tevékenység előnyeit, kultúrájának fejlesztését mutatja be, hanem a fent felsorolt, intézményi alapcélként is megfogalmazott integrációs munkákat is bemutathatja.

Saját, belső szervezeti felépítésünkben is szükséges definiálni az önkéntesek helyét, tevékenységét és szerepköreit, ezzel biztosítva azokat a kereteket, melyekkel meghatározhatjuk a későbbi feladatok mennyiségét, típusát és megvalósítási formáját.

Ezeknek megfelelően szükséges:

- megvizsgálni az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásának jogi kritériumait, annak megfelelési mutatóit
- megvizsgálni, hogy intézményünk pénzügyi és tárgyi eszközparkja alkalmas-e önkéntesek és közösségi szolgálatos diákok fogadására, vagy releváns-e az adott feladathoz ezek megléte, ha igen, milyen formában, azt miképp tudjuk biztosítani
- intézményünk mindenkori működését szabályozó dokumentumaiban rögzíteni kell az önkéntesek, és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásának rendjét, szervezeti struktúrában elfoglalt helyüket, jogköreiket; valamint meg kell határoznunk azokat az általános feladatköröket, amelyeken belül tevékenykedhetnek
- fel kell mérnünk, hogy a szervezetünkben van-e olyan személy, aki az önkéntes menedzsment feladatokat ellátja, van-e erre megfelelő humán erőforrás - itt adódik a kérdés, hogy rövid- és hosszútávon, milyen feladatokra és hány önkéntest szeretnénk fogadni, hiszen nagyobb számú önkéntes esetén külön önkéntes koordinátor is szükséges

Az önkéntes koordinátor feladatkörei:

- önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok toborzása
- önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok koordinálása, tevékenységük ellenőrzése
- igényfelmérés az intézményi feladatköröknél, hogy van-e szükség önkéntesre, ha igen, milyen módon
- feladatmeghatározások
- az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségek meghatározása, költségvetés kialakítása
- az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásához kapcsolódó dokumentumok előkészítése és adminisztrációja

Az önkéntes koordinátor tevékenységének célja:

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központon belül egy olyan önkéntesekből és iskolai közösségi szolgálatos diákokból álló önkéntes csapat, önkéntes bázis létrehozása, mely a szervezetünkön belüli programok, projektek lebonyolításához biztosítani tud önkéntes erőt.

Meg kell határozni azokat az irányelveket és értékeket, valamint célokat, amelyeket könnyen átadhatunk szervezetünk önkénteseinek, így iránymutatást és sorvezetőt adva a különböző tevékenységek végzése során.

Érdemes bemutatni szervezetünk tevékenységét, céljait az önkéntesek számára az önkéntes munka során.

- hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok ismerjék elvárásainkat, igényeinket, így ideális segítővé váljanak.

Például amatőr fotósokat keres a szervezet a programok megörökítéséhez, vagy jó fizikumú férfiakat különböző rakodási feladatokhoz.

- hogy tudják hol és milyen formában végezhetik meghatározott feladatukat, hiszen a szervezetnek külön irodája erre a célra nincs - meg kell vizsgálnunk, hogy a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ alkalmas-e önkéntes fogadásra.

Az önkéntes munkától függ, hogy mekkora hely szükséges az adott feladat ellátásához. Részletezve az önkéntes akcióknál.

Szükséges rendszeres tájékoztatók szervezésével, hirdetések megjelentetésével felhívni a figyelmet az iskolákban és közösségi rendezvényeken az önkéntességre és az iskolai közösségi szolgálatra.

Ennek érdekében

- a toborzó folyamat során igénybe kell venni valamennyi megjelenési felületet: a helyi televízió és újság mellett az internet adta, közösségi médiában történő

megjelenési lehetőségek. Javasolt hirdetési forma: mivel az önkéntesek és iskolai közösségi szolgáltatók keresése során elsősorban a fiatalabb korosztály megszólítása ajánlott (hiszen ezáltal a hasonló intézmények munkavállalói körében tapasztalható országosan jelenlévő előregedés is kezelhető), ezért érdemes a hirdetéseket Facebook, Instagram és YouTube felületeken megjeleníteni. Az eddigi tapasztalatok alapján ez az egyik legjobb módja az önkéntes toborzásnak a személyes megszólítás mellett.

- a toborzás során egyértelmű és könnyen érthető, kitölthető jelentkezési űrlap alkalmazását (Google Forms) kell biztosítani.
 - Itt - a GDPR rendelkezéseinek megfelelően - az alapadatok bekérése mellett első körben felmérhetők már az önkéntesek és iskolai közösségi szolgáltató diákok igényei, képességei, érdeklődési körei.
 - A GDPR rendelkezéseinek megfelelően, az alábbi alapadatokat érdemes az első jelentkezéskor bekérni:
 1. név
 2. születési hely, dátum
 3. milyen tevékenységek érdeklik (itt érdemes választható lehetőségeket megadni)
 4. milyen időtartamban tudja vállalni a feladatokat
 5. iskolai közösségi szolgáltató diákok esetén még:
 - a. iskola neve (ezáltal leellenőrizhető, hogy az adott iskolával van-e megállapodás a diákok fogadására)
 - b. osztály
 - c. oktatási azonosító
- A beérkezett jelentkezések alapján valamennyi érdeklődő ki kell értesítenünk az első találkozó és interjú időpontjáról és helyszínéről.
 - fontos a közvetlen kommunikációs forma kialakítása (pl. tegeződés)
 - a szervezet rövid bemutatása, a szervezet tevékenységének célja
 - az önkéntes program, tevékenység célja, folyamata
 1. az ehhez kapcsolódó feladatkörök meghatározása
 2. időtartam meghatározása
 3. elvárások meghatározása
 - a. igények egyeztetése mindkét részről
 - b. esetleges előrejutási lehetőségek, jutalmazási rendszer bemutatása - ezáltal egy motivációs rendszer kialakítása

c. kommunikációs platformok megjelölése a későbbi kommunikáció során (javasolt a Facebook és Messenger-csoportok, vagy a Trello)

- A szerződéskötéshez szükséges adatok egyeztetése - szigorúan az adatvédelmi szabályok betartásával.
- Ha kiskorú önkéntes vagy iskolai közösségi szolgálatos diákot fogadunk, akkor fontos a diák szüleinek beleegyezésének kérése, vagy legalább egy szülői tájékoztató nyomtatvány eljuttatása.
- Az önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos diákok számára a ragaszkodás kialakításához szükséges eszközök biztosítása (pl. póló, nyakba akasztható névtábla/kulcstartó, bögre a szervezet logójával).
- Fontos az időbeli mérföldkövek bevezetése, amikor az önkéntes tevékenységek véleményezésére, eszmezerésre, szóbeli dicséretre, jutalmazásra is lehetőség van – állandó önkéntes programok esetén javasoljuk három havonta egy önkéntes találkozó összehívása a fent említettek megbeszélésére.
- Intézményünk valamennyi önkéntes akcióját kommunikálja a médiában és a közösségi felületeken, ezzel nagy ismertséget és az önkéntes munka megbecsülésének javítását érhetjük el, valamint ez közösség-építésre is alkalmas.
- Évente képzések (önkéntes felkészítő foglalkozások), kirándulások szervezése szintén közösségépítő, ahogy az is, hogy meghatározott szinten felelősségi és döntési hatásköröket adunk át az önkéntesek számára a vezetőség és a munkaszervezet - kizárólag olyat, amely felett kontrolljuk van.

Javaslatok intézményünkön, a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központon belül végezhető önkéntes tevékenységek típusára, az eddigi ismeretek alapján:

- adatrögzítés
- adminisztráció segítése
- információnyújtás
- rendezvényszervezés segítése/rendezvény lebonyolításban való közreműködés
- marketing és kommunikáció
- weboldal szerkesztés
- közösségi felületek kezelése
- rendezvényekhez kapcsolódó fizikai munka
- érzékenyítő program megvalósításának segítése
- gyermekfelügyelet
- foglalkozások szervezésének segítése

- közös, integrációs programon való közreműködés
- plakátolás
- szórólapozás

A közvélemény felé is érdemes közvetítenünk az önkéntesség fontosságának üzenetét. E cél az alábbi tevékenységekkel érhető el:

- a partnerek, közvélemény felé online és offline kiadványokon, fórumokon fel kell hívnunk a figyelmeztetést az önkéntesség fontosságára és az ebben rejlő lehetőségekre,
- ki kell emelnünk a közérdekű önkéntes tevékenység jogi hátterét, az önkéntes fogadással kapcsolatos tudnivalókat,
- bár fogalmilag és törvényileg szabályozva is külön kezelendő az iskolai közösségi szolgálat, az önkéntes toborzás és utánpótlás, egyben a fiatalítás egyik lehetősége a közösségi szolgálat, így a segítő tevékenység e formájára is fel kell hívnunk a figyelmet,
- együttműködő partnereket kell keresnünk valamennyi szektorban és ágazatban abból a célból, hogy a partnerségek révén széleskörű és átfogó önkéntes programok indulhassanak, a térség közösségfejlesztési folyamatainak megerősítésére,
- saját rendezvényeik és projektjeik megvalósításába - mintául szolgálva - bevonjuk az önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos diákok erőforrásait,
- képzések, felkészítéseket kell szerveznünk a tagok számára az önkéntes és közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatban,
- a média (sajtó és közösségi média) nyilvánosságát használva be kell mutatnunk a lehetőségeket, és ezek a hasznát valamennyi érintettnek,
- össze kell gyűjtenünk a látókörben található szervezetektől, intézményektől, önkormányzatoktól azokat a feladatokat és területeket, ahol önkéntesek segítségére van szükség.

2.3.2. Speciális célcsoportok bevonásának támogatása, a hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése, a társadalmi kohéziót erősítő önkéntesség fejlesztése

- **Fiatalok bevonása:** iskolai előadásokon, valamint a közösségi médiában, főként Facebookon és Instagramon fel kell hívnunk a fiatal korosztály figyelmét az iskolai közösségi szolgálat nyújtotta lehetőségekre. Ezáltal a tagszervezeteink kapcsolatba kerülnek fiatalokkal, akikkel a közösségi szolgálatuk során megismerkednek, és közülük később többen akár önkéntesként is folytathatják a tevékenységet.
- **Idősek bevonása:** az idősebb lakók bevonásával megalapozhatjuk a generációk közötti párbeszédet és tudásbővítést.

2.3.3. Az önkéntességre nevelő, ösztönző rendszer kialakítása

Intézményünknek fontos szerepe van abban, hogy a térségben kialakítsa az önkéntesbarát, önkéntességet támogató szemléletmódot. Ezzel párhuzamosan az intézményünk által meghatározott alapcélok megvalósítását, azaz az integrációt, az esélyegyenlőséget és a társadalom érzékenyítését is elő tudjuk segíteni. Így nem csak a korábban felsorolt problémák megoldásához kerülünk közelebb, hanem olyan együttműködések kialakulását segíthetjük, amellyel új, innovatív ötletek megvalósítását biztosítják. Másrészt - a korábban felsorolt célterületeknél kifejtett módon - a lakosság önkéntességéről alkotott szemléletét is szükséges formálnunk, hiszen az őket érintő problémák és hátrányok leküzdése mellett közösség-; és képességfejlesztő hatással is bírnak az önkéntes megmozdulások. E területen az önkéntes akciók elindítása kifejezetten hasznos és eredményes lehet az integráció és az érzékenyítés területén.

3. ÖNKÉNTES FOGADÓ STRATÉGIA 2019-2030 ÉS AKCIÓTERV A 2019-2021 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

3.1. A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ önkéntességhez kapcsolódó céljai és tevékenységek kapcsolatrendszere

Cél meghatározás időbeli ütemezéssel	Intézkedés	Tevékenység
Rövid távú cél – 1 éven belül (2019-2020) – Intézményünk működését segítő önkéntes bázis kiépítése (önkéntesek és őket kiegészítve iskolai közösségi szolgálatos diákok)	Önkéntes koordinátor megjelölése	A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ munkatársaiból az önkéntesség iránt fogékony munkatársak bevonása. Az önkéntes koordinátor szerepkörének, és az önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatosok beillesztése az intézmény szervezeti működésébe. Önkéntes koordinátor megválasztása. Éves munkaterv elfogadása.
	Toborzási tevékenység megkezdése	Önkéntességben végezhető tevékenységek meghatározása. Toborzási területek lehatárolása (hol szólítjuk meg az embereket). Önkéntességbe vonható célcsoport meghatározása (Kiket szólítunk meg).
	Önkéntesek bekapcsolása az általános működési feladatokba	Min. 2 területen az önkéntesség havi szintű megjelenése.
	1 önkéntes akció lebonyolítása	Családi nap című rendezvény előkészítésében és lebonyolításában segítség.
Középtávú cél - 2020-2025 - nagyobb figyelmet kaphasson az intézményünk által képviselt esélyegyenlőség, valamint az integrációs munka, annak előnyei és	Önkéntes koordinátor működése	Éves munkaterv elfogadása. Önkéntes felkészítések koordinálása
	Rendszeres időközönként a helyi középiskolák felkeresése az önkéntes közösség létrehozásának alapjai megteremtéséhez	Negyedévente egy középiskolai roadshow szervezése. Folyamatos ellenőrzés, hogyan áll a folyamat. Folytatva ezzel együtt a toborzási tevékenységet.

fontossága; valamint létrejön egy állandó, 20-25 fős önkéntes közösség, amely intézményünk munkáját segíti	Önkéntes csoport létrehozása a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központban a Lenti Szent Katalin Kolping Családdal együttműködve	Az intézmény ad helyet a Kolping Család programjainak, így a 20-25 fős önkéntes közösség egy része az intézmény munkáját is segíteni kívánja, ennek a részleteit kell kidolgozni ebben az időszakban.
	Általános működéshez kapcsolódó önkéntes tevékenységek állandó rendszerének kiépítése	Az intézmény működését segítő önkéntes csoport feladatainak részletes meghatározása, negyedéves ütemezése.
	Önkéntes akciók szervezése	Évente kétféle, nagy médianyilvánosságot kapó önkéntes akció szervezése együttműködve többek között a Mórnicz EGYMI-vel és a Lenti Szent Katalin Kolping Családdal.
Hosszú távú cél (2025-2030) – egy 40-50 fős önkéntes közösség a cél, amelynek utánpótlása részben a helyi középiskolák tanmenetét ekkor már részét képező integrációs programok biztosítják az iskolai közösségi szolgálat által	Önkéntes koordinátor folyamatos működése	Éves munkaterv elfogadása. Önkéntes felkészítések koordinálása.
	Rendszeres önkéntes felkészítések szervezése a közösség számára	Éves szinten 1 db általános felkészítés szervezése. Minden akció előtt speciális felkészítés szervezése.
	Integrációs, esélyegyenlőségi középiskolai programok megvalósítása	Az helyi tanmenet részét képező integrációs és esélyegyenlőségi programot önkéntesek és középiskolák közösségi szolgáltatókkal bonyolítjuk le.
	Általános működéshez kapcsolódó önkéntes tevékenységek állandó rendszerének kiépítése	Intézményünk működését segítő önkéntes csoport feladatainak részletes meghatározása, negyedéves ütemezése.
	Önkéntes akciók szervezése	Térségi hatáskörű önkéntes akciók lebonyolítás 2-4 db

3.2. Általános működéshez kapcsolódó önkéntesség megszervezése

Az önkéntes program indításának szükségessége:

Intézményünk, a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ eddig önkéntes programot nem szervezett, ugyanakkor nagy szükségünk lenne önkéntesek valamint iskolai közösségi szolgáltató diákok segítségére a különböző integrációs, esélyegyenlőségi programjaink, projektjeink lebonyolításában.

Továbbá indokolt intézményünk egyes folyamataiba rendszeresen önkéntesek, vagy iskolai közösségi szolgálatot ellátó diákok bevonása.

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ által javasolt tevékenységek:

- adatrögzítés
- adminisztráció segítése
- információnyújtás
- rendezvényszervezés segítése/rendezvény lebonyolításban való közreműködés
- marketing és kommunikáció

- weboldal szerkesztés
- közösségi felületek kezelése
- rendezvényekhez kapcsolódó fizikai munka
- érzékenyítő program megvalósításának segítése
- gyermekfelügyelet
- foglalkozások szervezésének segítése
- közös, integrációs programon való közreműködés
- plakátolás
- szórólapozás

A program javasolt megvalósítási időtartama: éves munkaterv alapján

Feladat lépései

1. Intézményünk által negyedéves ütemezés alapján a jelzett feladatok pontos meghatározása a szükséges óraszámok megadásával.
2. Feladatok ismeretében a toborzás megszervezése. Lehetséges önkéntesek feltérképezése. A jelentkezők felmérése – ki milyen tevékenységet szeretne végezni, milyen tapasztalatokkal rendelkezik, mennyi időt és milyen elosztásban tud biztosítani.
3. Önkéntes adminisztráció elvégzése.
4. A munka beosztása. (Önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végző diákokkal.)
5. Felkészítés adott feladatra – tevékenység bemutatása, közös megbeszélés.
6. Felvállalt tevékenység elvégzése.
7. Elvégzett tevékenység ellenőrzése.
8. Értékelés – közvetlenül az elvégzett munka után, illetve félévente az önkéntes csoport megerősítése érdekében.
9. Visszacsatolás az intézményünk munkatársai felé.

Az alábbiakban először az intézmény önkéntes és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos feladatok és ütemezések sorrendjét fejtjük ki, egy önkéntes mintaprogramon keresztül bemutatva, a korábban felsorolt elemek beépítésével.

3.3. MINTAPROJEKT CSALÁDI NAPOK

A program előzménye:

Intézményünk, a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ tevékenységét, célját kevés program mutatja be, valamint az általunk végzett integrációs munkát érdemes kibővíteni oly módon, hogy azt a nyilvánosság is megismerhesse, esetenként csatlakozhasson is azokhoz, ezzel elősegítve a társadalmi elfogadást és esélyegyenlőséget. Ugyanakkor az intézményünk programok szervezésével is igyekszik a

fogyatékkal élőket támogatni: a gyógypedagógiai foglalkozások mellett olyan programokat is szervezünk, amiket a nem fogyatékkal élők is látogathatnak.

Az önkéntes program indításának szükségessége:

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központban kapcsolódva a tavaszi és őszi esélyegyenlőségi és sportnapokhoz kell az önkéntes programot kialakítani, hiszen itt a fogyatékkal élők mindennapjaiba is betekintést nyerhetnek az érdeklődők, illetve az önkéntesek. A sérült emberek családtagjait bevonva lenne lehetőség arra, hogy a résztvevők közvetlenül és baráti közegben beszélgethessenek és kérdezhessenek, ezáltal elősegítve az esetlegesen felmerülő előítéletek lebontását.

Közös művészet-; zene-; és mozgásterápiához kapcsolódó programok szervezése is javasolt, valamint a központ részéről, az együttműködő intézményi, szakmai szervezeti partnereket bevonva különböző előadások és érzékenyítő programok szervezése is fontos, az intézmény bemutatásával együtt.

A program javasolt megvalósítási időtartama:

2019. szeptember 1. - 2020. május 31.

Előkészítés, szükségletek feljegyzése

Az önkéntes akció elindítása előtt egyeztetni kell a bevonandó partnerekkel - jelen esetben érdemes a korábban bevont együttműködő intézmények (Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Lámfalussy Sándor Szakképző Iskolája) mellett továbbiakat bevonni, ilyenek első körben az önkormányzat, helyi média és helyi oktatási intézmények, a Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, a kistérségben működő szociális és egészségügyi szolgáltatást nyújtó szervezetek, önkormányzati tisztségviselők. A partnerintézményeknél fontos megjelölni, hogy ki fogja adott intézménynél segíteni majd az önkénteseket, ki lesz a kapcsolattartó, mennyi időt tud rászánni egy-egy munkatárs a programra, milyen időbeosztással és időtartamban. Meg kell határozni, hogy az egyes intézmények milyen formában vesznek részt az önkéntes akcióban, milyen időközönként tudnak segédkezni, tehát milyen típusú - rövid vagy hosszútávú - együttműködésről van-e szó, illetve felmerül-e anyagi vonzat valamelyik fél részéről a partneri kapcsolat keretein belül végzett tevékenység során, és ha igen, ez milyen mértékű (ez az információ a költségvetés meghatározásánál fontos). Fontos a program sarokköveinek meghatározása is, valamint a tevékenység feltételrendszerének és kezdetének tisztázása.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2019. szeptember (őszi sportnap)**
- **2020. február (tavaszi sportnap)**
 - A weboldalon ki kell alakítani egy külön aloldalt, ahol valamennyi információ elérhető a programról.
 - Önkéntes jelentkezési felület kialakítása online és offline
 - online: Google Űrlap
 - offline: nyomtatott jelentkezési űrlap
 - Sajtóközlemény (közösségi hír) kiadása a program elindításáról.

- A partnerek értesítése a program elindításáról, valamint együttműködésüket kérni a program lebonyolításához.
- Az iskolák értesítése a programról, és osztályfőnöki órák keretében bemutatni a projektet, valamint lehetőséget biztosítani a jelentkezésre.
- Facebook és Instagram hirdetések elindítása.
- Adminisztrációs anyagok előkészítése (részletezve lejjebb).
- A program lehetséges költségvetésének meghatározása (részletezve lejjebb).
- Az önkéntes felhívás és az interjúztatás, meghallgatás körülményeinek biztosítása (részletezve lejjebb).

A program megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- az intézmény logójával ellátott póló, sapka, nyakba-akasztó
 - Ez segíti a rendezvényen résztvevőket, hogy beazonosítsák a segítőt, esetleg információt kérjenek tőlük; emellett fontos az intézmény munkatársai számára is a könnyebb beazonosíthatóság miatt.
- okostelefon
 - A fényképek, videók készítéséhez szükséges, valamint a Facebook, Instagram bejegyzések feltöltéséhez.
- számítógép/laptop
 - A webes felület, közösségi oldalak feltöltéséhez szükséges laptop vagy PC számítógép, melynek segítségével ezeket a feladatokat, valamint egyéb, adatrögzítéshez és adminisztrációhoz kapcsolódó tevékenységeket el lehet látni.
 - Itt különösen ajánljuk vagy a helyi iskolák vagy a művelődési központ bevonását, hiszen ezek az intézmények rendelkeznek kellő eszköz infrastruktúrával a feladatok lebonyolításához, így nem szükséges külön beruházás.
- internetkapcsolat

Feladat-meghatározás

Egy önkéntes program sikerét a pontosan meghatározott feladatok és tevékenységek köre is meghatározza, valamint hogy ezeket milyen időtartamban, körülmények és feltételek között tudják az önkéntesek folytatni. Meg kell vizsgálni ezek meghatározásánál is, hogy a program szolgálja-e a stratégiában és az intézmény alapszövegeiben megfogalmazott célokat.

Az esélyegyenlőségi és sportnapok során az önkéntesek számtalan feladatban tudnak segíteni, hiszen az esemény előkészítő feladataiban (pakolás, marketing, szórólapozás, plakátolás) a rendezvény lebonyolítását is segíteni tudják, valamint a programról képeket, videókat is tudnak készíteni, rövid beszámolóval együtt, amit végül a közösségi felületekre és a weboldalra is fel tudnak tölteni.

Feladatkörök meghatározása:

Önkéntes fogadás: az önkéntes programot az **intézmény** vezeti, külön szerepkör meghatározása az alábbi szerint szükséges:

- **önkéntes mentor**

Önkéntesek: az önkéntesek számára biztosított tevékenységi körök meghatározása

- adminisztráció segítése
- közösségi felületek kezelése
- weboldal töltése
- fotózás
- videózás
- információnyújtás
- rendezvényszervezés segítése/rendezvény lebonyolítás
- marketing és kommunikáció
- rendezvényekhez kapcsolódó fizikai munka
- foglalkozások szervezésének segítése
- plakátolás
- szórólapozás

Szervezetbe illeszkedés

Az önkéntes program elindításakor meg kell határozni, hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végzők szervezetileg hova tartoznak, ki az intézményen belül az a kijelölt személy, aki koordinációjukat figyelemmel kíséri.

Jelen esetben olyan személyt szükséges kijelölni, akinek a munkarendjéhez leginkább illik az önkéntes mentori szerep, rendelkezik a megfelelő szervezési információkkal.

Költségvetés

Megvizsgálandó, hogy milyen értéknövekedéssel jár az intézmény számára az önkéntesek és munkájuk megjelenése; új tevékenységet, vagy esetleg humán erőforrás-felszabadítást eredményez-e megjelenésük? Itt eszmei és pénzbeli értékekről is beszélhetünk, emellett az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségnemek meghatározása azért is fontos, mert befolyásolhatja az akció elindítását, annak ütemezését vagy kiterjedését, és hatással van a szervezet pályázói magatartására is.

Jelen esetben a program népszerűsítése során felmerülő marketing költségeket, reprezentációs költségeket, valamint az egyéb, pl. adminisztrációhoz kapcsolódó költségeket kell külön meghatározni. Felmerülő költség a pólók, sapkák készíttetése is, valamint az étkezés biztosítása az önkéntesek számára.

Adminisztráció

Az önkéntes program során felmerülő adminisztrációs kötelezettségeket sorra kell venni, valamint meg kell határozni a korábban említetteknek megfelelően, hogy a közérdekű önkéntes munkát végzők milyen

szabály- és keretrendszerben dolgozhatnak a szervezetnél. Az adminisztrációs kötelezettségek vizsgálatát az alapidokumentumoknál kell kezdeni.

- Bejelentő lap az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely által megadja a minisztérium az engedélyt az önkéntesek fogadásához – emellett az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára az oktatási intézménnyel kell kötni megállapodást, ellenőrizni szükséges ez esetben, hogy valamennyi foglalkoztatott diák iskolájával van-e szerződés a meglévők mellett.
- Az önkéntes munka szabályait, körülményeit, formáit meghatározó dokumentum: ez lehet külön dokumentum, kézikönyv formájában, vagy jelen esetben az alapszabályban vagy a szervezeti és működési szabályzatban is megjeleníthetők ezek a szabályozások.
- Az önkéntes adatait tartalmazó adatbázis előkészítése, a mindenkor adatvédelmi szabályoknak és a GDPR-nak megfelelő keretek között és formai követelményeknek megfelelően.
- Önkéntes szerződés minta előkészítése.
- Önkéntes tevékenység leírás minta.
- Önkéntes jelenléti ív minta előkészítése.

Felhívás és interjúztatás

Az önkéntes programok, lehetőségek kihirdetésének dokumentumai (felhívások, részletes leírás, jelentkezési űrlap megjelenítése stb.), jelentkezési határidő meghatározása (általában 2-3 hetes időtartamban érdemes a önkéntes felhívást megjeleníteni).

Az önkéntes toborzásra szintén érdemes külön tervezetet kialakítani, amely az alábbi pontokat tartalmazza és részletezi:

- Milyen csatornákon keresztül kerül meghirdetésre a felhívás?
 - közösségi média: Facebook, Instagram, YouTube
 - online sajtó: helyi hírportálok
 - offline felületek: plakátok, szórólapok elhelyezése nagyobb közösségi tereken, intézményekben
 - hagyományos sajtó: televízió, rádió, megyei napilap, városi újság
 - levelezőlista: partnereink számára kiküldeni e-mailen, hogy népszerűsítsék a felhívást
- Milyen költségkeret van a felhívás népszerűsítésére?
- Mi a jelentkezési határidő?
- Mikor és hol tervezi a szervezet interjúztatni a jelentkezőket?
- Minimum és maximum hány önkéntesre van szükség az adott felhívásban szereplő tevékenységek elvégzésére?
- Milyen kritériumok alapján válogat a szervezet az önkéntesek közül? (pl. Életkor, nem, képzettség stb.)
- Ki a felelős az önkéntes koordinációért, fogadásért?
- Mikortól meddig tart az adott önkéntes tevékenység?
- Ki ellenőrzi az önkéntesek munkáját, ki felel az adminisztrációs feladatok ellátásáért?

- Milyen juttatásokat tud adni a szervezet?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2019. október (ősz sportnap)**
- **2020. március (tavaszi sportnap)**
 - A regisztrált önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok számára találkozót szervezni.
 - Önkéntes meghallgatás, amely során kiválasztjuk a programban résztvevőket.
 - Képzések/felkészítések szervezése:
 - az online felület használatához
 - alap fotózási, videózási, szövegírási ismeretek
 - programismertetés
 - érzékenyítő program
 - Feladatok, helyszínek kiosztása.

Körülmények biztosítása

Az önkéntesek fogadásakor fel kell mérnie a szervezetnek, hogy milyen biztonsági intézkedéseket kell tenni az önkéntesek normális és biztonságos munkakörülményeinek biztosításához. Hogyan tudnak eljutni/bejutni az önkéntesek az önkéntes munka helyszínére? Milyen felelősségi szabályok vonatkoznak az önkéntes tevékenységet végzőkre? Ennek szabályozását is a korábban már említett leírásban vagy szabályzatban kell megtenni. Érdemes megfontolni az önkéntesek számára kötött alap balesetbiztosítást, amennyiben erre van pénzügyi kerete a szervezetnek.

Jelen esetben a pakolás jelenthet veszélyforrást, ennek baleseti körülményeit érdemes önkéntes szerződésben vagy nyilatkozatban rögzíteni.

Képzések/felkészítések

Miután az interjúztatás és a kiválasztási folyamat lezárult, a kiválasztott önkéntesek felkészítését el kell kezdeni. A képzés/felkészítés során valamennyi, a tevékenység során felmerülő feladat és kérdés tisztázása szükséges, és a képzés/felkészítés részeként kell balesetvédelmi, tűzvédelmi, elsősegélynyújtási, kommunikációs blokkokat is az ismeretanyag részeként oktatni, ezzel biztosítva az önkéntes teljes felkészítését. Szükség esetén a képzés/felkészítés végén egy vizsgát, vagy felmérést érdemes tartani, ugyanakkor meg kell határozni, hogy mi történik akkor, ha valaki alkalmas, illetve nem alkalmas a feladatra, azaz sikeres és sikertelen vizsgát tesz.

Jelen esetben szintén érdemes képzést/felkészítést tartani, a fent felsoroltakon kívül egyértelműen bemutatni a program célját, és a tevékenység valamennyi részletét, folyamatát; milyen formában várjuk a segítséget az önkéntesektől, valamint a fogyatékkal élőkkel történő gördülékeny kommunikáció miatt érdemes érzékenyítő előadásokat is tartani az önkéntesek számára.

Önkéntes tevékenység indítása

Miután valamennyi részletet tisztázott a szervezetünk az önkéntes tevékenységgel kapcsolatban, ezt követően az indítással egyidejűleg véglegesíthető az, hogy

- milyen időszakban, hol, kik fognak önkénteskedni?
- minden eszköz rendelkezésre áll-e az önkéntes tevékenység lebonyolításához?
- az önkéntes tevékenység elérhető-e nyilvánosság számára, ha igen, akkor milyen formában kapnak róla tájékoztatást?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2019. november (őszi sportnap)**
- **2020. április (tavaszi sportnap)**
 - programindító önkéntes találkozó
 - a program lebonyolítása:
 - fotózás, videózás, anyagfeldolgozás, tartalomfeltöltés
 - a program ellenőrzése, a hiányosságok pótlása
 - a program zárása
 - statisztikák készítése
 - összegző önkéntes találkozó
 - a programban résztvevők díjazása, jutalmazása egy ünnepség keretében
 - tapasztalatok megbeszélése

3.4. MINTAPROJEKT

ISMERD MEG A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HÉTKÖZNAPJAIT!

A program előzménye:

Intézményünk, a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ fogyatékos személyek nappali ellátását, támogató szolgáltatást és fejlesztő foglalkoztatást végez a térségben. Fő feladataink mellett kiemelten fontosnak tartjuk az esélyegyenlőség és integráció társadalmi folyamatainak elősegítését, ezért a kiterjedt helyi partnerszervezetekkel, középiskolával, önkormányzattal és civil szervezetekkel több, közös szervezésű programot rendeztünk, amelyeken keresztül valamilyen formában bemutatkozhatott az intézmény, megmutathattuk, hogy milyen fontos feladatokat végzünk a hétköznapi életben.

Az önkéntes program indításának szükségessége:

Intézményünk kiterjedt feladatkörében több utalást is találunk a fogyatékkal élők társadalmi elfogadásával kapcsolatban, hiszen az intézmény célja többek között a „közösségi programok szervezése, hely biztosítása a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, annak biztosítása, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön”. E célhoz kapcsolódva érdemes megközelíteni az esélyegyenlőség és integráció kérdéskörét, és jelen programban egy olyan előadás-; és foglalkozás sorozatot elindítani, amely felkészíti az érdeklődőket a hosszú távú önkéntes programban történő részvételre. Az érdeklődők már ezeken a programokon is önkéntes feladatokat végezhetnek, amellyel közelebb kerülnek az intézmény által segített fogyatékkal élők világához. A képzések/felkészítések tartalmát jelen stratégia nem tartalmazza, hiszen annak tematikáját és felbontását intézményünk szakembereinek külön ütemtervben kell

meghatározni, ugyanakkor az időbeli felosztást és a hozzá kapcsolódó feladatokat itt is megjelöltük. Fontos a tematika kialakításánál ügyelni arra, hogy lépésről-lépésre, valamennyi folyamatot megismerjen az önkéntes, és mindenre kiterjedő kommunikációs készségeket is elsajátíthassanak az érdeklődők. A program célja az, hogy a képzést/felkészítést követően, hosszútávon tudjon önkénteseket és iskolai közösségi szolgálatos diákokat fogadni szervezetünk.

A program javasolt megvalósítási időtartama:

2020. szeptember 1 - 2021. június 30.

Előkészítés, szükségletek feljegyzése

Az önkéntes akció elindítása előtt egyeztetni kell a bevonandó partnerekkel, a Lentiben található civil szervezetek, Városi Művelődési Központ Lenti, önkormányzat, helyi média és helyi oktatási intézmények képviselőivel. A partnerszervezeteknél fontos megjelölni, ki lesz a kapcsolattartó, mennyi időt tud rászánni egy-egy munkatárs a programra, milyen időbeosztással és időtartamban. Meg kell határozni, hogy az egyes szervezetek milyen formában vesznek részt az önkéntes akcióban, milyen időközönként tudnak segédkezni, tehát milyen típusú - rövid vagy hosszútávú - együttműködésről van szó, illetve felmerül-e anyagi vonzat valamelyik fél részéről a partneri kapcsolat keretein belül végzett tevékenység során, és ha igen, ez milyen mértékű (ez az információ a költségvetés meghatározásánál fontos). Fontos a program sarokköveinek meghatározása is, valamint a tevékenység feltételrendszerének és kezdetének tisztázása.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- 2020. szeptember

- A weboldalon kialakítani egy külön aloldalt, ahol valamennyi információ elérhető a programról.
- Önkéntes jelentkezési felület kialakítása online és offline:
 - online: Google Űrlap
 - offline: nyomtatott jelentkezési űrlap
- Sajtóközlemény (közösségi hír) kiadása a program elindításáról.
- Partnerek értesítése a program elindításáról, valamint együttműködésüket kérni abban, hogy biztosítsanak olyan szakembereket, akik olyan előadásokat tudnak tartani, amelyeket nemcsak az intézmény munkatársainak szemszögéből érdemes megismerni (kommunikáció például).
- Az iskolák értesítése a programról, és osztályfőnöki órák keretében bemutatni a projektet, valamint lehetőséget biztosítani a jelentkezésre.
- Facebook és Instagram hirdetések elindítása.
- A képzés/felkészítés leendő helyszínének, időpontjainak egyeztetése:
 - javasolt helyszín: Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ
 - javasolt időpont: kéthetente egy alkalommal, szerdán 16:30 - 18:30 között

- Online oktatófelületek kialakítása, ahol a képzések/felkészítések során bemutatott anyagok, dokumentumminták megtalálhatók.
- Adminisztrációs anyagok előkészítése (részletezve lejjebb).
- A program lehetséges költségvetésének meghatározása (részletezve lejjebb).
- Az önkéntes felhívás és az interjúztatás, meghallgatás körülményeinek biztosítása (részletezve lejjebb).

A program megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- a képzések/felkészítések előadásaihoz:
 - projektor
 - laptop
 - internetkapcsolat
 - flip-chart tábla
 - filctoll

Feladat-meghatározás

Egy önkéntes program sikerét a pontosan meghatározott feladatok és tevékenységek köre is meghatározza, hogy ezeket milyen időtartamban, körülmények és feltételek között tudják az önkéntesek folytatni. Meg kell vizsgálni ezek meghatározásánál is, hogy a program szolgálja-e a stratégiában és az intézmény alapdokumentumaiban megfogalmazott célokat.

A programban résztvevő önkéntesek 12 alkalmas képzés/felkészítés során megismerkedhetnek az intézmény történetével, felépítésével, jellemzőivel, sajátosságaival, ismeretet kapnak a fogyatékkal élők nehézségeiről, a sérülések típusairól és sajátosságairól, ezt követően pedig a fogyatékos személyek hétköznapijaiba kapnak bepillantást, valamint a velük folytatott kommunikáció formáit ismerhetik meg. Ezt követően az intézmény munkafolyamatival és feladattal ismerkedhetnek meg a gyakorlatban, és bemutatják a képzők azokat a tevékenységeket, amelyeket segíteni tudnak majd önkéntesként.

Feladatkörök meghatározása:

Önkéntes fogadás: az önkéntes programot az **intézmény** vezeti, külön szerepkörök meghatározása az alábbiak szerint szükséges:

- **önkéntes programvezető**
- **önkéntes mentor**

Önkéntesek: az önkéntesek számára biztosított tevékenységi körök meghatározása, itt nemcsak a képzésen/felkészítésen való részvétel, hanem a képzés/felkészítés dokumentációja is fontos, egyben további önkéntes lehetőségeket ad:

- adminisztráció
- digitalizáció
- gyűjtőmunka
- közösségi felületek kezelése
- weboldal töltése

- fotózás

Szervezetbe illeszkedés

Az önkéntes program elindításakor meg kell határozni, hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végzők szervezeten belül hova tartoznak, ki az intézményen belül az a kijelölt személy, aki koordinációjukat figyelemmel kíséri.

Jelen esetben érdemes az önkéntes mentor, mint intézményi munkatárs vezetésével egy önkéntes csoport létrehozása, amely hosszútávú önkéntes programot biztosítani tudja.

Költségvetés

Megvizsgálandó, hogy milyen értéknövekedéssel jár az intézmény számára az önkéntesek és munkájuk megjelenése; új tevékenységet, vagy esetleg humánerőforrás-felszabadítást eredményez megjelenésük? Itt eszmei és pénzügyi értékekről is beszélhetünk, emellett az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségnemek meghatározása azért is fontos, mert befolyásolhatja az akció elindítását, annak ütemezését vagy kiterjedését, és hatással van a szervezet pályázói magatartására is.

Jelen esetben a program népszerűsítése során felmerülő marketing költségeket, reprezentációs költségeket, valamint az egyéb, pl. adminisztrációhoz költségeket kell külön meghatározni. Felmerülő költség lehet a képzéseket/felkészítéseket tartó szakemberek díjazása is.

Adminisztráció

Az önkéntes program során felmerülő adminisztrációs kötelezettségeket sorra kell venni, valamint meg kell határozni a korábban említetteknek megfelelően, hogy a közérdekű önkéntes munkát végzők milyen szabály- és keretrendszerben dolgozhatnak a szervezetenél. Az adminisztrációs kötelezettségek vizsgálatát az alapszabályzatoknál kell kezdeni.

- Bejelentő lap az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely által megadja a minisztérium az engedélyt az önkéntesek fogadásához – emellett az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára az oktatási intézménnyel kell kötni megállapodást, ellenőrizni szükséges ez esetben, hogy valamennyi foglalkoztatott diák iskolájával van-e szerződés a meglévők mellett.
- Az önkéntes munka szabályait, körülményeit, formáit meghatározó dokumentum: ez lehet külön dokumentum, kézikönyv formájában, vagy jelen esetben az alapszabályban vagy a szervezeti és működési szabályzatban is megjeleníthetők ezek a szabályozások.
- Az önkéntes adatait tartalmazó adatbázis előkészítése, a mindenkori adatvédelmi szabályoknak és a GDPR-nak megfelelő keretek között és formai követelményeknek megfelelően.
- Önkéntes szerződés minta előkészítése.
- Önkéntes tevékenység leírás minta.
- Önkéntes jelenléti ív minta előkészítése.

Felhívás és interjúztatás

Az önkéntes programok, lehetőségek kihirdetésének dokumentumai (felhívások, részletes leírás, jelentkezési űrlap megjelenítése stb), jelentkezési határidő meghatározása (általában 2-3 hetes időtartamban érdemes a önkéntes felhívást megjeleníteni).

Az önkéntes toborzásra szintén érdemes külön tervezetet kialakítani, amely az alábbi pontokat tartalmazza és részletezi:

- Milyen csatornákon keresztül kerül meghirdetésre a felhívás?
 - Közösségi média: Facebook, Instagram, Youtube
 - Online sajtó: helyi hírportálok
 - Offline felületek: plakátok, szórólapok elhelyezése nagyobb közösségi tereken, intézményekben
 - Hagyományos sajtó: televízió, rádió, megyei napilap, városi újság
 - Levelezőlista: partnereink számára kiküldeni e-mailen, hogy népszerűsítsék a felhívást
- Milyen költségkeret van a felhívás népszerűsítésére?
- Mi a jelentkezési határidő?
- Mikor és hol tervezi a szervezet interjúztatni a jelentkezőket?
- Minimum és maximum hány önkéntesre van szükség az adott felhívásban szereplő tevékenységek elvégzésére?
- Milyen kritériumok alapján válogat a szervezet az önkéntesek közül? (pl. Életkor, nem, képzettség stb.)
- Ki a felelős az önkéntes koordinációért, fogadásért?
- Mikortól meddig tart az adott önkéntes tevékenység?
- Ki ellenőrzi az önkéntesek munkáját, ki felel az adminisztrációs feladatok ellátásáért?
- Milyen juttatásokat tud adni a szervezet?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2020. október**
 - A regisztrált önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok számára találkozót szervezni.
 - Önkéntes meghallgatás, amely során kiválasztjuk a programban résztvevőket.

Körülmények biztosítása

Az önkéntesek fogadásakor fel kell mérnie a szervezetnek, hogy milyen biztonsági intézkedéseket kell tenni az önkéntesek normális és biztonságos munkakörülményeinek biztosításához. Hogyan tudnak eljutni/bejutni az önkéntesek az önkéntes munka helyszínére? Milyen felelősségi szabályok vonatkoznak az önkéntes tevékenységet végzőkre? Ennek szabályozását is a korábban már említett leírásban vagy szabályzatban kell megtenni. Érdemes megfontolni az önkéntesek számára kötött alap balesetbiztosítást, amennyiben erre van pénzügyi kerete a szervezetnek.

Jelen esetben nem jellemző olyan körülmény, amely során a biztonsági kérdés hangsúlyos lenne.

Képzések/felkészítések, önkéntes tevékenység indítása

Miután az interjúztatás és a kiválasztási folyamat lezárult, a kiválasztott önkéntesek felkészítését el kell kezdeni. Egyértelműen be kell mutatni a program célját, és a tevékenység valamennyi részletét, folyamatát, határidőket; milyen formában várjuk a segítséget az önkéntesektől.

Miután valamennyi részletet tisztázott a szervezet az önkéntes tevékenységgel kapcsolatban, ezt követően az indítással egyidejűleg véglegesíthető az, hogy

- milyen időszakban, hol, kik fognak önkénteskedni, jelen esetben hol lesznek az előadások, kik vesznek részt rajta?
- minden eszköz rendelkezésre áll-e az önkéntes tevékenység lebonyolításához?
- az önkéntes tevékenység elérhető-e nyilvánosság számára, ha igen, akkor milyen formában kapnak róla tájékoztatást? Jelen esetben szabadegyetemi formában is működhet a képzéssorozat, és külső érdeklődő is részt vehet rajta.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2020. november**
 - programindító sajtótájékoztató szervezése
 - képzések/felkészítések szervezése (2 alkalom)
- **2020. december**
 - képzések/felkészítések szervezése (2 alkalom)
- **2021. január**
 - szünet
- **2021. február**
 - képzések/felkészítések szervezése (2 alkalom)
- **2021. március**
 - képzések/felkészítések szervezése (2 alkalom)
- **2021. április**
 - képzések/felkészítések szervezése (2 alkalom)
- **2021. április**
 - képzések/felkészítések szervezése (2 alkalom)
- **2021. május**
 - a program zárása – gyakorlati teszt
 - statisztikák készítése
 - összegző önkéntes találkozó
 - záró sajtótájékoztató szervezése
 - a programban résztvevők díjazása, jutalmazása egy ünnepség keretében
 - tapasztalatok megbeszélése

3.3. MINTAPROJEKT - KÖZÖSEN, ÜGYESEN

A program előzménye:

Intézményünk, a Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ fogyatékos személyek nappali ellátását, támogató szolgáltatást és fejlesztő foglalkoztatást végez a térségben. Fő feladataink mellett kiemelten fontosnak tartjuk az esélyegyenlőség és integráció társadalmi folyamatainak elősegítését, ezért a kiterjedt helyi partnerszervezetekkel, középiskolával, önkormányzattal és civil szervezetekkel több, közös szervezésű programot rendeztünk, amelyeken keresztül valamilyen formában bemutatkozhatott az intézmény, megmutathattuk, hogy milyen fontos feladatokat végzünk a hétköznapokban.

Az önkéntes program indításának szükségessége:

A Kolping Támogató és Foglalkoztató Központban kapcsolódva az adománygyűjtési akcióhoz, valamint az intézményben helyet kapott Lenti Szent Katalin Kolping Család karácsonyi adománygyűjtéséhez kapcsolódva lehet az önkéntes programot kialakítani, hiszen itt a fogyatékkal élők mindennapjaiba is betekintést nyerhetnek az érdeklődők, illetve az önkéntesek. Az önkéntes program keretében nemcsak az adománygyűjtési önkéntes munkába lehet majd bevonni a fogyatékkal élőket, hanem az önkéntesek és fogyatékkal élők közösen készített kézműves apróságaiért is lehet majd adományt kérni.

A program javasolt megvalósítási időtartama:

2021. szeptember - december

Előkészítés, szükségletek feljegyzése

Az önkéntes akció elindítása előtt egyeztetni kell a bevonandó partnerekkel - érdemes a Lentiben és a térségben található civil szervezetekkel, városi művelődési központtal, önkormányzattal, a helyi médiával és helyi oktatási intézményekkel felvenni a kapcsolatot. A partnerintézménynél és partnerszervezeteknél fontos megjelölni, hogy ki fogja segíteni majd az önkénteseket, ki lesz a kapcsolattartó, mennyi időt tud rászánni egy-egy munkatárs a programra, milyen időbeosztással és időtartamban. Meg kell határozni, hogy az egyes intézmények milyen formában vesznek részt az önkéntes akcióban, milyen időközönként tudnak segédkezni, tehát milyen típusú - rövid vagy hosszútávú - együttműködésről van-e szó, illetve felmerül-e anyagi vonzat valamelyik fél részéről a partneri kapcsolat keretein belül végzett tevékenység során, és ha igen, ez milyen mértékű (ez az információ a költségvetés meghatározásánál fontos). Fontos a program sarokköveinek meghatározása is, valamint a tevékenység feltételrendszerének és kezdetének tisztázása.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- 2021. szeptember

- A weboldalra valamennyi információt felrakni a programról
- Önkéntesek és szervezetek jelentkezési felület kialakítása online és offline
 - online: Google Űrlap
 - offline: nyomtatott jelentkezési űrlap
- Sajtóközlemény (közösségi hír) kiadása a program elindításáról.

- A partnerek értesítése a program elindításáról, valamint együttműködésüket kérni abban, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a programban.
- Facebook és Instagram hirdetések elindítása.
- Adminisztrációs anyagok előkészítése (részletezve lejjebb).
- A program lehetséges költségvetésének meghatározása (részletezve lejjebb).
- Az önkéntes felhívás és az interjúztatás, meghallgatás körülményeinek biztosítása (részletezve lejjebb).

A program megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- asztalok
- padok
- székek
- áramforrás
- sátor
- írószer
- kézműves eszközök
- dobozok

Feladat-meghatározás

Egy önkéntes program sikerét a pontosan meghatározott feladatok és tevékenységek köre is meghatározza, hogy ezeket milyen időtartamban, körülmények és feltételek között tudják az önkéntesek folytatni. Meg kell vizsgálni ezek meghatározásánál is, hogy a program szolgálja-e a stratégiában és az intézmény alapdokumentumaiban megfogalmazott célokat.

Feladatkörök meghatározása:

Önkéntes fogadás: az önkéntes programot az **intézmény** vezeti, külön szerepkörök meghatározása az alábbiak szerint szükséges:

- **önkéntes mentor**

Önkéntesek: az önkéntesek számára biztosított tevékenységi körök meghatározása, itt nemcsak az intézmény részéről, hanem a partneregyesület részéről megjelenő önkéntesek feladatai, hanem a programok lebonyolításához szükséges önkéntes tevékenységek is felsorolásra kerültek:

- adminisztráció
- közösségi felületek kezelése
- fotózás
- videózás
- dokumentálás
- pakolás
- teremrendezés
- ruhatárosi feladatok
- hostess feladatok

- programok lebonyolításában közreműködés
- animátori feladatok
- szórólapozás
- plakátolás

Szervezetbe illeszkedés

Az önkéntes program elindításakor meg kell határozni, hogy az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot végzők szervezeten belül hova tartoznak, ki az intézményen belül az a kijelölt személy, aki koordinációjukat figyelemmel kíséri.

Jelen esetben érdemes a korábban már említett önkéntes mentor, mint intézményi munkatárs vezetésével egy önkéntes csoport létrehozása, amely a hosszútávú önkéntes programot is biztosítani tudja, nemcsak ezt az alkalmi önkéntes program lebonyolítását.

Költségvetés

Megvizsgálandó, hogy milyen értéknövekedéssel jár az intézmény számára az önkéntesek és munkájuk megjelenése; új tevékenységet, vagy esetleg humán erőforrás-felszabadítást eredményez megjelenésük? Itt eszmei és pénzügyi értékekről is beszélhetünk, emellett az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadásával kapcsolatos költségnemek meghatározása azért is fontos, mert befolyásolhatja az akció elindítását, annak ütemezését vagy kiterjedését, és hatással van a szervezet pályázói magatartására is.

Jelen esetben a program népszerűsítése során felmerülő marketing költségeket, a kézműves foglalkozásokhoz köthető anyagköltségeket, reprezentációs költségeket, valamint az egyéb, pl. adminisztrációhoz költségeket kell külön meghatározni.

Adminisztráció

Az önkéntes program során felmerülő adminisztrációs kötelezettségeket sorra kell venni, valamint meg kell határozni a korábban említetteknek megfelelően, hogy a közérdekű önkéntes munkát végzők milyen szabály- és keretrendszerben dolgozhatnak a szervezeten belül. Az adminisztrációs kötelezettségek vizsgálatát az alapszabályzatoknál kell kezdeni.

- Bejelentő lap az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé, amely által megadja a minisztérium az engedélyt az önkéntesek fogadásához – emellett az iskolai közösségi szolgálatos diákok számára az oktatási intézménnyel kell kötni megállapodást, ellenőrizni szükséges ez esetben, hogy valamennyi foglalkoztatott diák iskolájával van-e szerződés a meglévők mellett.
- Az önkéntes munka szabályait, körülményeit, formáit meghatározó dokumentum: ez lehet külön dokumentum, kézikönyv formájában, vagy jelen esetben az alapszabályzatban vagy a szervezeti és működési szabályzatban is megjeleníthetők ezek a szabályozások.
- Az önkéntes adatait tartalmazó adatbázis előkészítése, a mindenkori adatvédelmi szabályoknak és a GDPR-nak megfelelő keretek között és formai követelményeknek megfelelően.
- Önkéntes szerződés minta előkészítése.
- Önkéntes tevékenység leírás minta.

- Önkéntes jelenléti ív minta előkészítése.

Felhívás és interjúztatás

Az önkéntes programok, lehetőségek kihirdetésének dokumentumai (felhívások, részletes leírás, jelentkezési űrlap megjelenítése stb), jelentkezési határidő meghatározása (általában 2-3 hetes időtartamban érdemes a önkéntes felhívást megjeleníteni).

Az önkéntes toborzásra szintén érdemes külön tervezetet kialakítani, amely az alábbi pontokat tartalmazza és részletezi:

- Milyen csatornákon keresztül kerül meghirdetésre a felhívás?
 - közösségi média: Facebook, Instagram, YouTube
 - online sajtó: helyi hírportálok
 - offline felületek: plakátok, szórólapok elhelyezése nagyobb közösségi tereken, intézményekben
 - hagyományos sajtó: televízió, rádió, megyei napilap, városi újság
 - levelezőlista: partnereink számára kiküldeni e-mailen, hogy népszerűsítsék a felhívást
- Milyen költségkeret van a felhívás népszerűsítésére?
- Mi a jelentkezési határidő?
- Mikor és hol tervezi a szervezet interjúztatni a jelentkezőket?
- Minimum és maximum hány önkéntesre van szükség az adott felhívásban szereplő tevékenységek elvégzésére?
- Milyen kritériumok alapján válogat a szervezet az önkéntesek közül? (pl. Életkor, nem, képzettség stb.)
- Ki a felelős az önkéntes koordinációért, fogadásért?
- Mikortól meddig tart az adott önkéntes tevékenység?
- Ki ellenőrzi az önkéntesek munkáját, ki felel az adminisztrációs feladatok ellátásáért?
- Milyen juttatásokat tud adni a szervezet?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2021. október**
 - A regisztrált önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatot végző diákok számára találkozót szervezni.
 - Önkéntes meghallgatás, amely során kiválasztjuk a programban résztvevőket.

Körülmények biztosítása

Az önkéntesek fogadásakor fel kell mérnie a szervezetnek, hogy milyen biztonsági intézkedéseket kell tenni az önkéntesek normális és biztonságos munkakörülményeinek biztosításához. Hogyan tudnak eljutni/bejutni az önkéntesek az önkéntes munka helyszínére? Milyen felelősségi szabályok vonatkoznak az önkéntes tevékenységet végzőkre? Ennek szabályozását is a korábban már említett leírásban vagy szabályzatban kell megtenni. Érdemes megfontolni az önkéntesek számára kötött alap balesetbiztosítást, amennyiben erre van pénzügyi kerete a szervezetnek.

Jelen esetben nem releváns biztonsági kockázat.

Képzések/felkészítések

Miután az interjúztatás és a kiválasztási folyamat lezárult, a kiválasztott önkéntesek felkészítését el kell kezdeni. A képzés/felkészítés során valamennyi, a tevékenység során felmerülő feladat és kérdés tisztázása szükséges, és a képzés/felkészítés részeként kell balesetvédelmi, tűzvédelmi, elsősegélynyújtási, kommunikációs blokkokat is az ismeretanyag részeként oktatni, ezzel biztosítva az önkéntes teljes felkészítését. Szükség esetén a képzés/felkészítés végén egy vizsgát, vagy felmérést érdemes tartani, ugyanakkor meg kell határozni, hogy mi történik akkor, ha valaki alkalmas, illetve nem alkalmas a feladatra, azaz sikeres és sikertelen vizsgát tesz.

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2021. november**
 - képzések/felkészítések szervezése
 - feladatok, helyszínek kiosztása

Önkéntes tevékenység indítása

Miután valamennyi részletet tisztázott a szervezet az önkéntes tevékenységgel kapcsolatban, ezt követően az indítással egyidejűleg véglegesíthető az, hogy

- milyen időszakban, hol, kik fognak önkénteskedni?
- minden eszköz rendelkezésre áll-e az önkéntes tevékenység lebonyolításához?
- az önkéntes tevékenység elérhető-e nyilvánosság számára, ha igen, akkor milyen formában kapnak róla tájékoztatást?

A program megvalósításához kapcsolódó előkészítő tevékenységek:

- **2021. december**
 - programindító önkéntes találkozó
 - a program lebonyolítása
 - a program zárása
 - statisztikák készítése
 - összegző önkéntes találkozó
 - a programban résztvevők díjazása, jutalmazása egy ünnepség keretében
 - tapasztalatok megbeszélése

4. ÖSSZEGZÉS

A szaktanácsadás és a megelőző önkéntes felkészítés során megállapítást nyert, hogy intézményünk szervezetenként alkalmas önkéntesek fogadására, ugyanakkor nagy odafigyelés szükséges a stratégia megvalósításához, hiszen a rendelkezésre álló információk alapján nincs nagy tapasztalatunk az önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatos diákok fogadása terén - bár ez nem az alapfeladatainkhoz tartozik, és nem is szükséges mindennapi működésünk biztosításához, ugyanakkor nagy körültekintést igényel, mivel szervezetünk fogyatékos személyekkel foglalkozik. Céljaink elérésében feltétlenül szükséges a közérdekű önkéntes tevékenység, hosszú távon szintén az e területen szerveződő programok és projektek segíthetik elő az integrációt és esélyegyenlőséget.

Az önkéntes stratégia figyelembe vette intézményünk erősségeit és gyengeségeit, ugyanakkor jelezte a szükséges szervezetfejlesztési irányokat és eszközöket. Az önkéntesség és az iskolai közösségi szolgálat beépíthető a szervezeti struktúránkba, habár pénzeszköz és humán erőforrás biztosítása is szükséges intézményünk részéről ahhoz, hogy önkéntes programjainkat megvalósíthassuk. Több olyan önkéntes tevékenység elindítása szükséges, amellyel megjelenhetnek a nyilvánosság előtt, bemutatva működésünket és céljainkat, hiszen alapcéljaink megvalósításához, valamint a széleskörű, társadalmi érzékenyítéshez, integrációhoz nagyban hozzájárul az ebben a stratégiában is példaként hozott önkéntességen alapuló esélyegyenlőségi, közösségi programok megvalósítása.

Szervezetünk egyik legfontosabb küldetése a társadalom érzékenyítése.

Intézményünk önkéntes stratégiájában kifejtett irányvonalak és akciótervek nemcsak az esélyegyenlőséget és az integrációt segítik elő, hanem biztosítják az önkénteskedés kultúrájának megteremtését mind a szervezeten belül, mind a városi társadalmi közegben, valamint olyan programokat és jó példákat hoz létre, amellyel nemcsak az évente megrendezett eseményekre segít kialakítani önkéntes csoportokat, hanem intézményünk hétköznapijait segítő emberek csoportját is megalkothatja.